

Anders Winnerskjolds grundlovstale

Taler

Anders Winnerskjold
Borgmester i Aarhus Kommune

Dato

5. juni 2025

Sted

Testrup Højskole

- 1 Da jeg var barn, brugte jeg en del af fritiden på at piske rundt efter fjerbolde i de aarhusianske haller.

Badminton fyldte i mit ungdomsliv.

5

Selvfølgelig spillet og konkurrencen. Men først og fremmest alt det omkring det. Vennerne jeg spillede med, modstanderne jeg mødte og genkendte, forældre der bakkede op, trænere, sæsonafslutning og sodavand i cafeteriaet.

- 10 Bag ved alle os aktive var en bestyrelse af frivillige, som stod for det hele, så vi børn kunne koncentrere os om at få fjerbolden over nettet og dyrke klublivet.

De mennesker tænker jeg ofte på i dag. De var på den ene side helt usynlige for os dengang – på den anden side helt afgørende for vores vej ind i forenings-

- 15 fællesskabet

- 20 Derfor vil jeg nævne dem i dag på Grundlovsdag. For selvom vi tilbøjelige til at koble demokrati sammen med grundloven og vores valg til folketetinget, regionsråd og byråd, så er det jo ikke kun der, at vores demokrati lever.

Demokratiet er hele vejen rundt omkring os ... hver eneste dag i skolebestyrelsen, den lokale håndboldklub, ude hos spejderne ... eller i min

- 25 gamle badmintonklub.

Steder, danskerne engagerer sig og investerer fritid og overskud i at få tingene til at fungere ... på ægte demokratisk vis.

30

Det er ikke kun grundloven, vi bør fejre i dag.

Vi bør også fejre, at vores demokrati lever og ånder i bedste velgående hver eneste dag året rundt.

35

Ikke mindst i kraft af det kæmpestore engagement I lægger i foreninger, klubber og mange andre steder.

Og tak for det!

40

Mit budskab i dag er, at jeg ikke abonnerer på alle de dommedagsprofeter, der påstår, at det danske demokrati er i krise.

45

Vores demokrati udfolder sig hele tiden. Danskernes demokratiske dannelse er høj.

Vores valgdeltagelse er høj. Vores tillid til de demokratisk valgte institutioner er høj. Vores tillid til hinanden – og til at vi kan finde løsningerne sammen – er høj.

50

Det er fakta – og det er samtidig nogle af de smukkeste billeder på, hvor stærkt et demokrati, vi har!

55

Men selvfølgelig er vores demokrati ikke uden udfordringer.

Falder man i et kaninhul på de sociale medier kan man uden problemer finde danskere, der efterlyser både en ”stærk mand” og et opgør med regler og forordninger, der ellers er med til at sikre vores demokratiske rettigheder.

60

Der er kræfter derude, som ikke er demokratisk sindede og ikke bryder sig særligt om demokratiske værdier.

De tendenser kan naturligvis bekymre. Men jeg spørger også mig selv, om det er holdninger, der fylder meget i virkeligheden?

65

Eller er det alene ude i cyberspace, hvor sociale mediers algoritmer nu en gang

70 tilgodeser ser dem, der råber højest og mest skingert?

Vi skal ikke være blinde for, at demokrati-fjendtlige holdninger findes. Det har de altid gjort – og med sociale medier har de fundet ekko-kamre, hvor det nogle gange giver genlyd.

75

I min hverdag er det dog svært at genkende. Det, jeg oplever i politik, er søde og engagerede mennesker. For det meste.

80

Aarhusianere og danskere som gerne vil diskutere med hinanden – og med mig – uden at vi hverken råber ad hinanden eller siger grimme ting.

Som har blik for nuancerne og for at der er langt mellem lette løsninger, fordi den verden vi lever i nu en gang er kompleks.

85

Som godt ved, at demokrati grundlæggende er besværligt.

At det er fyldt med konflikt og diskussioner.

90

For demokrati er, at forskellige opfattelser af verden, forskellige synspunkter, holdninger og prioriteringer kan blive holdt op imod hinanden for at finde den bedste vej.

For at finde løsninger og skabe kompromisser til det fælles bedste.

95

Men det kan være svært, og lysten til at købe ind på hurtige løsninger og lette svar fristende, men det er også en fristelse, vi er nødt til at modstå.

100

Et hurtigt blik på verden omkring os og andre lande fortæller tydeligt, at de såkaldt ”stærke ledere” ikke ligefrem står som lysende, gode eksempler med lande i travlhed og fremgang.

Nærmere tværtimod.

105

Derfor abonnerer jeg også på, at demokrati ikke bare noget, vi har - men noget vi har et ansvar overfor! Et fælles ansvar, som vi deler. Ung og gammel, høj som

lav ...

110

Det ansvar kan vi løfte sammen. Ikke blot ved at huske at stemme ved lokale og nationale valg, men ved at blive ved med at engagere os og bidrage til den demokratiske samtale.

115 Jeg tror, at vi skal blive bedre – meget bedre – til at minde hinanden om, at sådan bør det være.

At der med grundloven, frihed og vores demokrati også følger et ansvar. En forpligtelse for den enkelte og en forpligtelse på hinanden og vores fællesskab.

120

Derfor er det så afgørende vigtigt med engagement og deltagelse i skolebestyrelsen, med den lokale håndboldklub, ude hos spejderne eller i min gamle badmintonklub.

125 Det er ikke mindst dér, at demokratiet får saft, kraft og næring.

Det, der foregår der, kan man kalde demokratisk dannelse.

130 Man kan også bare sige, at det er et stærkt tegn på, at vores demokrati lever og ånder i bedste velgående.

I kraft af grundloven naturligvis, men i mindst lige så høj grad i kraft af det I, vi, danskerne gør.

135 Så vi skal hylde grundloven og demokratiet i dag.

Men vi skal samtidigt huske på, at selv om vi tager noget for givet, så er det ikke sikkert, at det er det.

140 Det gælder vores forhold til vores venner, til vores kære – og til vores demokrati, så lad os hjælpe hinanden med at passe på det.

Glædelig grundlovsdag

145

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype
Digitalt manuskript

150 **Tags**
Grundlovstale, Socialdemokratiet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/anders-winnerskjolds-grundlovstale-2025>

155

160

165

170

175

180

185